

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lov nr. 218 af 4. juni 1965 om folkepension (Folketingstidende 1964-65, sp. 2996, 3409, 5603 og 5789; tillæg A, sp. 1397; tillæg B, sp. 897; tillæg C, sp. 585) som bl. a. ændret ved lov nr. 443 af 6. december 1967 (Folketingstidende 1967-68, sp. 86, 313, 1654 og 1861; tillæg A, sp. 97; tillæg B, sp. 17 og 35; tillæg C, sp. 45), er senest bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 41 af 3. februar 1976. Loven er senere ændret ved lov nr. 157 af 31. marts 1976, § 7 i lov nr. 217 af 28. april 1976 og lov nr. 219 af 28. april 1976.

Lov nr. 219 af 4. juni 1965 om invalidepension m. v. er senest bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 39 af 3. februar 1976. Loven er senere ændret ved lov nr. 158 af 31. marts 1976 og lov nr. 220 af 28. april 1976.

Lov om pension til enker m. fl. er senest bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 40 af 3. februar 1976. Loven er senere ændret ved lov nr. 159 af 31. marts 1976 og lov nr. 221 af 28. april 1976.

Lovforslaget indeholder i § 1 forslag om at udvide adgangen til førtidig folkepension ved at nedsætte aldersgrænsen fra 60 til 55 år. Det er hensigten at give folkepension til 55-60 årige, når særlige sociale og arbejdsmæssige omstændigheder foreligger.

Opstår der behov for førtidspension hos personer i den nævnte aldersgruppe på grund af svigtende helbred, må der henvises til at søge invalidepension eller eventuelt enkepension, idet førtidig folkepension ikke skal kunne tildeles alene på grund af svigtende helbred.

Endvidere stilles der forslag om at ophæve særreglerne om folkepensionens mindstebeløb, der ydes til en ganske lille gruppe (for tiden ca. 15) pensionister, der modtager pension fra private jernbaneselskaber m. fl. Det foreslås, at de pågældende pensionister får ret til folkepensionens fulde grundbeløb efter samme regler, som gælder for andre personer, der er fyldt 67 år.

Endelig stilles der forslag om, at pensionister, der er indlagt på somatisk sygehus, og for hvem der er truffet beslutning om optagelse på plejehjem, ud over et beløb til personlige fornødenheder får udbetalt et beløb til dækning af huslejeudgifter o. l.

1. Ændringen vedrørende førtidig folkepension.

A. Baggrunden for forslaget.

I kap. 2 i betænkning nr. 755/1976 om udvidet adgang til førtidig folkepension og fleksibel pensionsalder har et underudvalg under pensionsreformarbejdsgruppen overvejet, om der er behov for udvidet adgang til førtidspension til ældre arbejdstagere eller selvstændige, som varigt har mistet kontakten med arbejdsmarkedet, og som ikke efter gældende regler har mulighed for at få tillagt pension.

Udvalgets undersøgelser og vurderinger har ført til den antagelse, at det stadigt voksende beskæftigelsesproblem for grupper af ældre arbejdstagere, der udstødes fra arbejdsmarkedet uden at kunne genplaceres, bedst løses ved en nedsættelse af aldersgrænsen for den førtidige folkepension fra 60 til 55 år. Da udstødningen fra arbejdsmarkedet i mange tilfælde er vedvarende, må det være rigtigt at vælge den faste pensionsydelse fremfor f. eks. varig kontanthjælp efter bistandsloven.

Forslaget tager først og fremmest sigte på de rene strukturramte grupper, dvs. persongrupper, som under alle omstændigheder ville blive udstødt fra arbejdsmarkedet på grund af strukturændringer uanset gode eller dårlige konjunkturer. Forslaget omfatter såvel lønmodtagere som selvstændige erhvervsdrivende.

B. Praksis efter gældende regler om førtidig folkepension.

Efter de gældende regler kan dispensationsbestemmelsen i folkepensionslovens § 2, stk. 2, anvendes på følgende grupper:

- 1) mænd mellem 60 og 67 år,
- 2) enlige kvinder mellem 60 og 62 år og
- 3) gifte kvinder mellem 60 og 67 år.

I praksis tilkendes førtidig folkepension af rent lægelige grunde, men i nogle tilfælde også i rent sociale sager. Sager rejst af kombineret lægelig og sociale årsager er de hyppigste.

Efter en lovændring i 1967 er praksis vedrørende fortolkningen af »særlige omstændigheder« i folkepensionslovens § 2, stk. 2, lempet således, at der er mulighed for at ansøgninger fra per-